

21.03x24.46	4	עמוד 24	כותרת - כלכלי סט	09/05/2013	36903231-7
עמירם גיל המכון לאחריות תאגידי - 26330					

עו"ד עמירם גיל.
"השיטה לא עובדת"

חוק הריכוזיות חוזר בקרוב להשלמתו בוועדת הכספים

ריכוזיות לייט

חוק הריכוזיות מציע להגביל עסקאות בעלי עניין. אבל יש מי שטוען שהקריטריונים שהחוק קובע מפספסים דווקא את עסקאות בעלי עניין הגדולות והבעייתיות ביותר, כמו זו שבה רכשה אי.די.בי את ישראייר. משרד המשפטים מעדיף להתעלם מהביקורת

מבין המיעוט באסיפה הכללית. לדברי גיל, "תיקון 16 לא שינה את העיקרון הבסיסי שלפיו אנו מפקידים את הפנסיות שלנו בידי הדירקטורים והמוסדיים, שכבר הוכיחו שהם לא באמת מסתכלים עסקאות בעייתיות, אלא אם מדובר בחבילות שטר מנופחות למנכ"לים, וגם זה רק בגלל לחץ תקשורת. הרבה עסקאות עוברות מתחת לרדאר. צריך להכיר בכך שהשיטה הקיימת פשוט לא עובדת". הפטור לעסקאות גדולות מחליש לטענת הקליניקה את ההליך דמוי המכרז שמציע החוק. לפי ההצעה, ועדת הביקורת של החברה תנהל הליך תחרותי שבו ייאלץ בעל השליטה להדבר תמוך מול מציעים נוספים, אבל הדבר כמעט חסר משמעות. במקום שההליך התחרותי יחול על כל העסקאות עם בעלי השליטה, כולל מכירת מניות או רכישת פעילות עסקית, הצעת החוק כוללת עסקאות שוליות בלבד, וגם אז ההליך התחרותי וולונטרי. לדברי גיל, "ההצעה מבטיחה שמה שהיה הוא שיהיה ואינה מעניקה תמריץ לחברות למנוע עסקאות בעייתיות".

במשרד המשפטים סירבו להתייחס לביקורת. אסטרטגיה דומה לזו שננקטה בחוק שטר הבכירים: מהלך מתוך שאם לא יועיל יוביל לצעד דרסטי יותר. הספקנים מבקשים להקדים ולהחמיר את הדרישות כבר עכשיו.

די.בי הציבורית במהלך שנטען נגדו שהסב נזק של עשרות עד מאות מיליוני שקלים לציבור". זה היה ב-2009. היום מזהיר גיל מפני העסקה שמקדם דנקנר למכירת כלל ביטוח מדיה של אי.די.בי פתוח לידי כור, שתיהן בשליטתו, תמורת 2 מיליארד שקל. לפי גורמים בשוק ההון, מטרת העסקה היא להציל את אי.די.בי פתוח מהמצוקה שאליה נקלע עת מול מחזיקי האג"ח. אלא שבמקביל העסקה עלולה לסכן את הנושים של כור ושל החברה-האם דסק"ש, שייאלצו לוותר על חבילת מזומנים קריטית.

בתיקון 16 חיזק המחוקק את כוחו של המיעוט לטרפד עסקאות בעלי שליטה, כיוון שלאישורן נדרשים כעת שלושה שלבים: דירקטוריון, ועדת ביקורת ורוב

ולהחמיר קודם כל את הסעיפים לגבי עסקאות עם בעלי שליטה כדי למנוע פגיעה בפנסיה ובחסכונות שלנו". הקליניקה של גיל פנתה לשר הכלכלה נפתלי בנט ולי"ר ועדת הכספים ניסן סלומינסקי, והצביעה על החסרונות בתיקון, ובין היתר לסוגי העסקאות המוגבלים הנזכרים בו. לטענת גיל, הסעיף מתעלם דווקא מהסוגים הבעייתיים ביותר של עסקאות עם בעלי שליטה מהשנים האחרונות, ובראשן רכישה או מכירה של פעילות עסקית או מניות בתאגידים אחרים של בעל השליטה. "למשל, העסקה שבה גלגל נוחי דנקנר את הפסדיה של יש"ר אייר אל הציבור באי.די.בי. ישראייר המפסידה נמכרה מגנרן הפרטית לאי.

משה גורלי

וק הריכוזיות חוזר ביום ראשון הקרוב לחיננו, כשוועדת הכספים תחל להכין אותו לקריאה שנייה ושלישית. החוק נפתס ככלי מרכזי במדיניות הכלכלית החדשה להגברת התחרות ופירוק פירמידות. בחוק נכלל סעיף שמבקש להגביל את יכולתם של בעלי עניין לאשר עסקאות בחברות ציבוריות.

יש מי שטוען שהסעיף, שמקשיח את הדרישות לאישור עסקאות בעלי עניין, כולל קריטריונים שפוסחים דווקא על עסקאות בעלי העניין הגדולות והבעייתיות ביותר. החוק המוצע מתייחס לעסקאות בעלי עניין למכירת נכסים, לקבלת שירותי תפעול, לרכישת מוצר מדי או קבלת הלוואה, ואינו נוגע בעסקאות למכירת מניות או פעילות עסקית של בעל העניין מעסקיו האחרים.

עו"ד עמירם גיל, ראש הקליניקה לשוק ההון במרכז האקדמי רמת גן מס' ביר: "המשבר באי.די.בי. וגל התספורות בשוק ההון מוכיחים שצריך לפעול בזמן אמת כדי להגן על מחזיקי האג"ח, העובדים והמשקיעים מפני עסקאות מפוקקות שחולבות את קופת החברה, עוד לפני שהמצב מידרדר להסדר חוב. חייבים לתת שיניים לחוק הריכוזיות

צילום: נתחית שער

ח"כ ניסן סלומינסקי (מימין) והשר נפתלי בנט. צריכים לדחוף את החוק